

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA
BUCUREȘTI

PRIMĂRIA
SECTORULUI 3
BUCUREȘTI

studio
fluid-

STUDIU DE PEISAJ

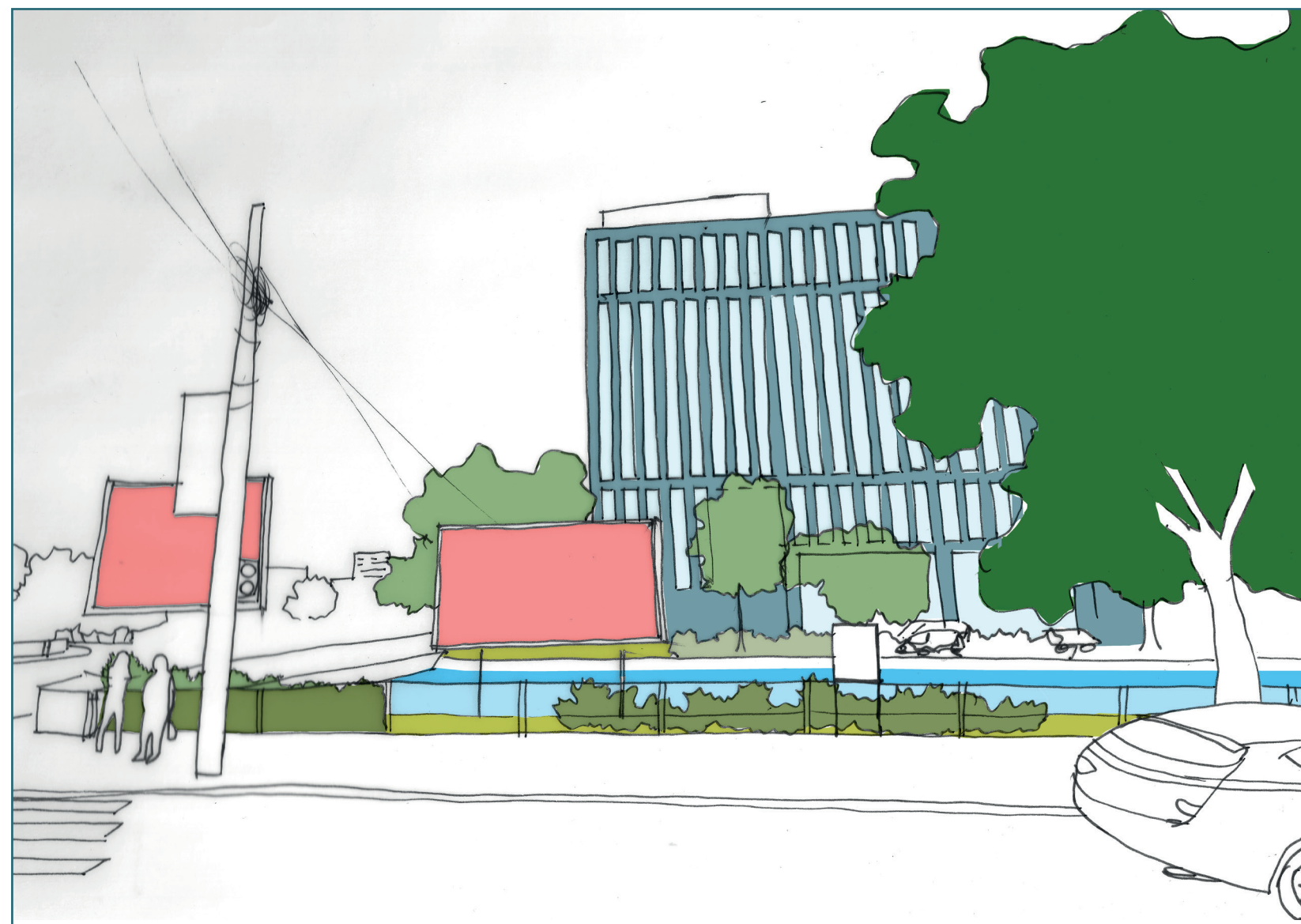
pentru concursul de soluții

"REABILITAREA ȘI REACTIVAREA SPLAIULUI UNIRII ÎN ZONA
MĂRĂȘEȘTI – TIMPURI NOI – MIHAI BRAVU"

Elaborat de Studio Fluid

Ing. Peis. Ioana Marin

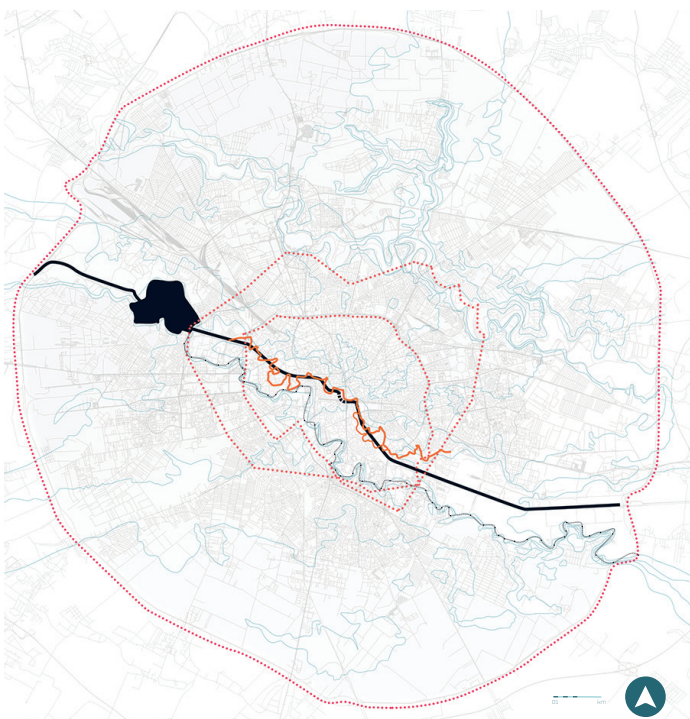
februarie 2020

1.1 Introducere: Râul Dâmbovița

Râul Dâmbovița în Câmpia Română

Râul Dâmbovița traversând orașul București

Traseu

Dâmbovița este un afluent al râului Argeș. Izvorăște din Munții Făgăraș, străbate Munții Făgăraș, Iezer-Păpușa, Subcarpații Getici, Subcarpații de Curbură, Podișul Getic, Câmpia Română (Câmpia Bucureștilor), Câmpia Burnazului, revărsându-se în final în fluviul Dunărea. Orașul București este străbătut de râul Dâmbovița pe o distanță de aproximativ 22km, în direcția NV-SE. În aval de București, Dâmbovița are ca afluent râul Colentina. În amonte, Dâmbovița este canalizată și formează un braț secundar, Ciorogârla.

Intervenții asupra râului în București

Sec. XVIII

Primele lucrări de amenajare ale râului Dâmbovița datează din secolul XVIII, de pe vremea lui Alexandru Ipsilanti care construiește primele apeducte.

1864

În urma inundațiilor grave din 1864, Alexandru Ioan Cuza decide rectificarea cursului și adâncirea albiei. Dispar astfel ostroavele și coturile dese, malurile devenind taluzuri înierbate. Albia este căptușită cu podină de stejar pe grinzi și piloni de lemn. În cadrul aceluiași proiect de amenajare a râului, s-a hotărât și amenajarea Splaiului, cu o lățime de 20m, cu alinamente de arbori și maluri înierbate.

1934

În 1934, regele Carol I hotărăște mascarea râului cu plăci de beton pe o porțiune de 610m pe tronsonul Națiunile Unite - Șerban Vodă (Stematiu, Teodorescu: Râul Dâmbovița în București – Sistemul de apărare împotriva inundațiilor, 2012)

1980

În 1984 planșeul râului este înlăturat, iar albia reamanajată – se renunță la taluzurile înierbate și se utilizează plăci de beton. Tot atunci se execută lucrările pentru construcția Lacului Morii și construcția metroului.

Ilustrație cu ostroavele Dâmboviței;
sursă foto: Radu Oltean

Primele lucrări de rectificare a cursului
râului; sursă foto: Agerpress

Splaiul amenajat cu maluri înierbate;
sursă foto: A. Holloway Quinney

Atmosferă pe splaiul Dâmboviței;
sursă foto: A. Holloway Quinney

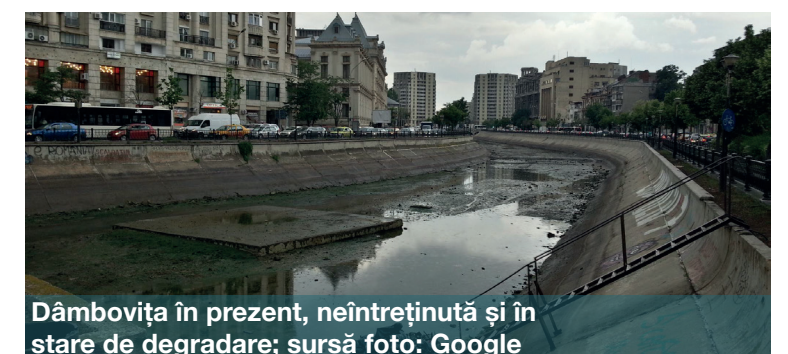
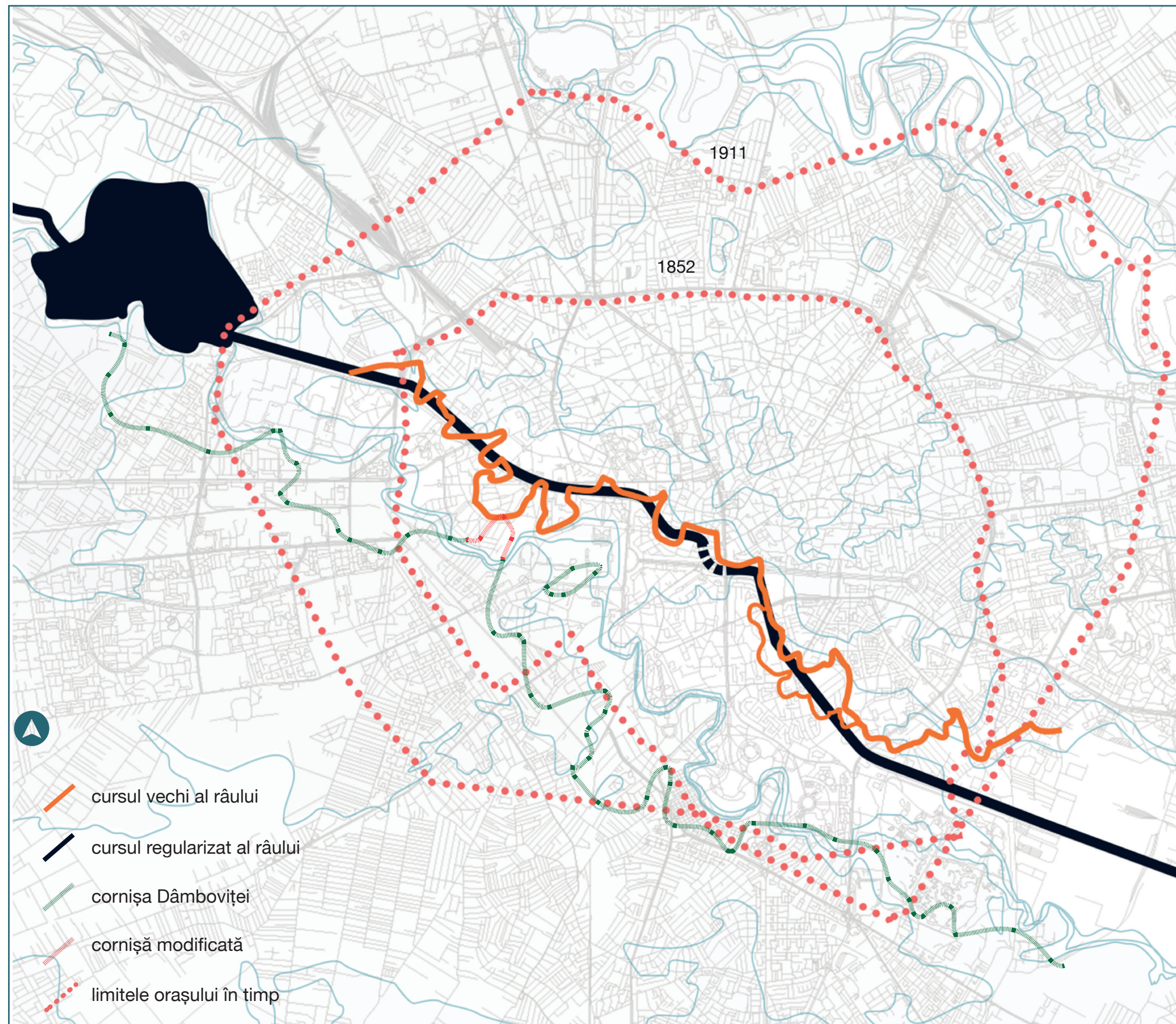

Splaiul acoperit parțial;
sursă foto: Agerpress

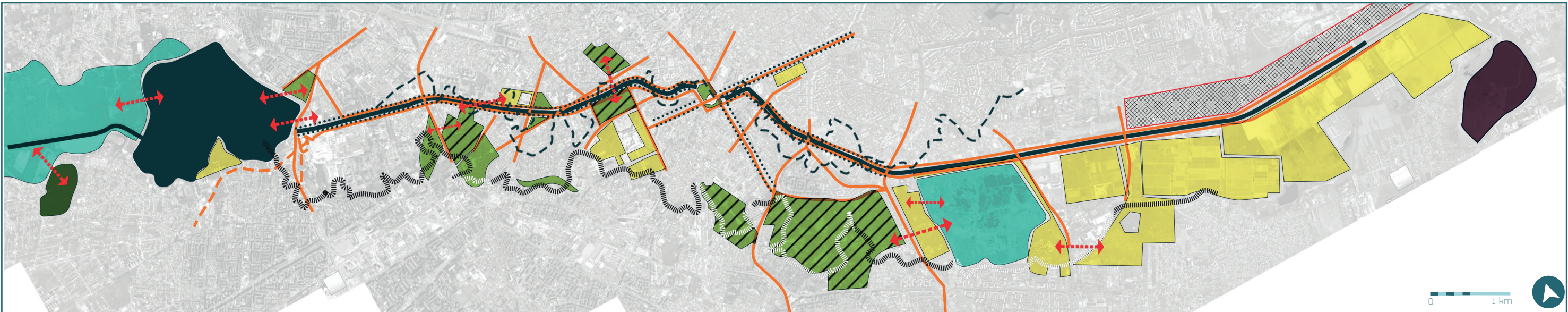

Splaiul decopertat și placat cu beton;
sursă foto: mapio.net

1.2 Evoluția râului în raport cu relieful

1.3 Sistemul de spații de verzi pe râul Dâmbovița

	zonă inundabilă		cornișa râului
	pădure urbană		cursul vechi al râului
	maidane/spații reziduale		artere principale
	parcuri de importanță locală		noduri
	parcuri de importanță majoră		zonă de protecție
	aliniamente arbori		discontinuitate între spații
	groapa de gunoi Glina		

Analizând tipurile de spații verzi de-a lungul râului Dâmbovița, se observă că deși multe dintre ele sunt în imediata proximitate a splaiului Dâmboviței, acestea nu sunt direct conectate la râu. Totuși, arterele carosabile principale ce traversează Dâmbovița au legătură directă cu spațiile verzi. Astfel putem spune că nu există un sistem verde urban în București, de-a lungul râului, ci doar zone fragmentate, care deși se află în proximitatea râului nu au nicio legătură cu acesta și nu îl valorifică în vreun fel. Putem însă identifica mai multe tipuri de spații verzi în funcție de tipologia lor.

Zona umedă

Întâlnim această tipologie în zonele periferice, și anume în amonte la intrarea râului în București, și în aval, în Delta Văcărești. Aceste zone au caracteristici distincte, motiv pentru care Delta Văcărești a și fost încadrată ca parc natural urban, primind protecție legală. Speciile dominante caracteristice zonei umede sunt: *Salix spp*, *Populus spp*, *Elaeagnus spp*, *Ailanthus altissima*, *Fraxinus spp*, *Ulmus sp*, *Prunus cerasifera*, *Morus alba*, *Juglans regia*, *Glaeditsia triacanthos*, *Rosa canina*, *Craetegus monogyna*, *Sambucus nigra*, *Rubus spp*, *Lemna spp*, *Spirodela spp*, *Poligonum spp*, *Typha spp*, *Artemisia spp*, *Balotta nigra*.

Maidane

Reprezintă cea mai mare rezervă de spații verzi și sunt caracterizate din speciile: *Ailanthus altissima*, *Populus spp*, *Salix spp*, *Tillia spp*, *Ulmus spp*, *Rosa canina*, *Rosythia x intermeda*, *Rhamnus frangula*.

Parcuri și grădini

Parcurile și grădinile, de mărimi și stilul diverse, de la scuaruri la parcuri istorice cuprind o gamă largă de specii ornamentale : arbori și arbuști foioși, rășinoși, specii erbacee perene și anuale.

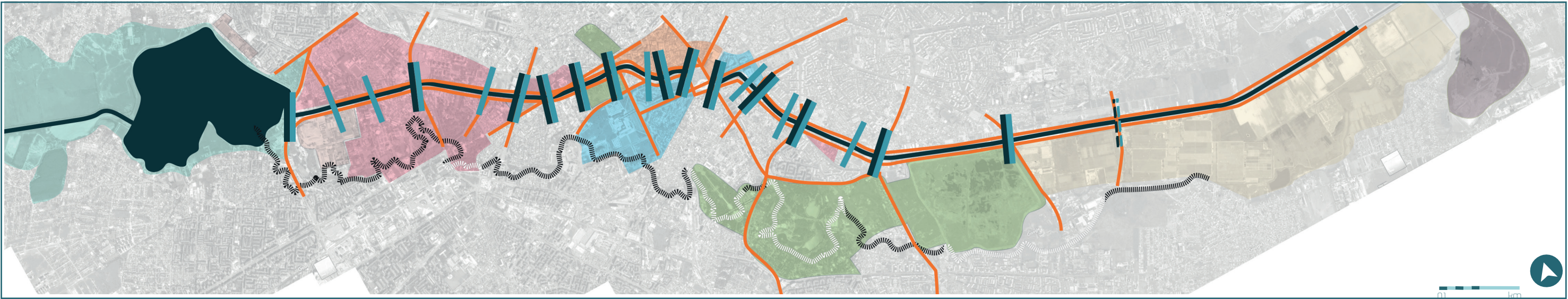
Pădure urbană

Pădurea Dudu este singura pădure urbană pe care o întâlnim de-a lungul râului și se află în localitatea Dudu, din comuna Chiajna. Ca specii, întâlnim: *Quercus spp* (specie dominantă), *Acer campestre*, *Rosa canina*, *Crataegus monogyna*.

Aliniament stradal

Însoțește malul apei, însă este discontinuu. Este format predominant din *Fraxinus excelsior* plantați în anii '80, odată cu amenajarea splaiului, însă este completat pe alocuri cu exemplare de: *Salix spp*, *Populus spp*, *Tillia spp*, *Platanus x hybrida*, *Acer spp*, *Catalpa bignonioides*. Regăsim și exemplare de arbuști și liane crescuți spontan: *Forsythia x intermeda*, *Lonicera spp*, *Hedera helix*.

1.4 Densitatea trecerilor peste râu

Analiză comparativă cu Viena, Berlin și Ljubljana

- treceri pietonale
- zonă rezidențială
- zonă industrială
- treceri carosabile
- centrul orașului
- zonă peri-urbană

Spree (lățime medie 38 m)					
550 m	7,5 min	2 min			
500 m	7 min	2 min			

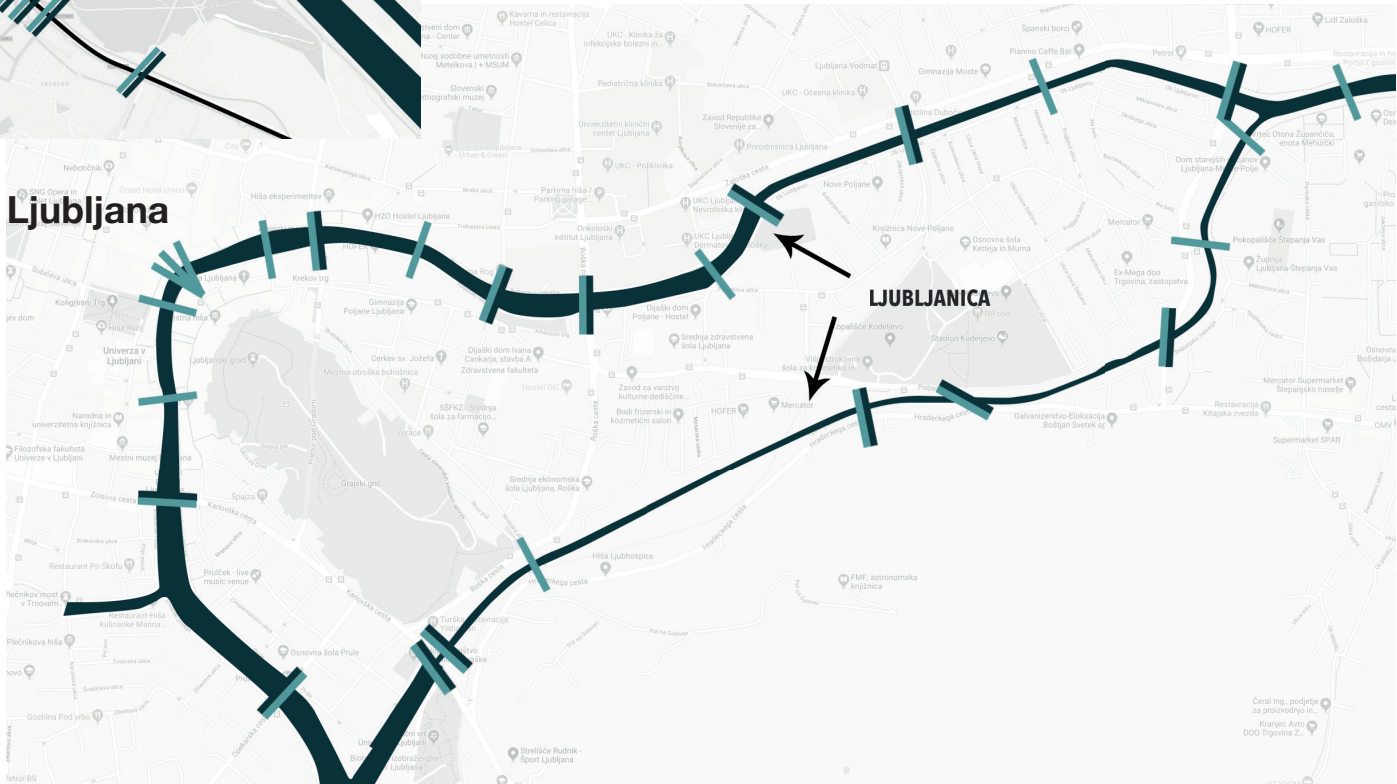
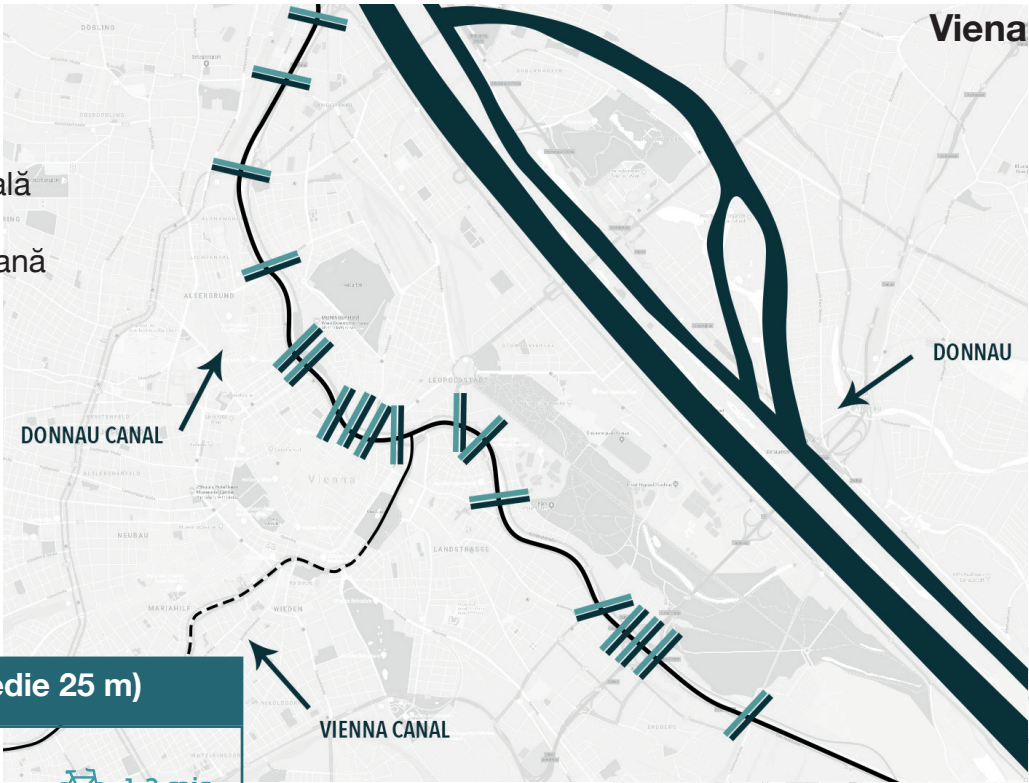
Landwehr (lățime medie 30 m)					
680 m	9 min	2,5 min			
330 m	4,5 min	1,1 min			

Donnau Canal (lățime medie 50 m)					
570 m	7,5 min	2 min			

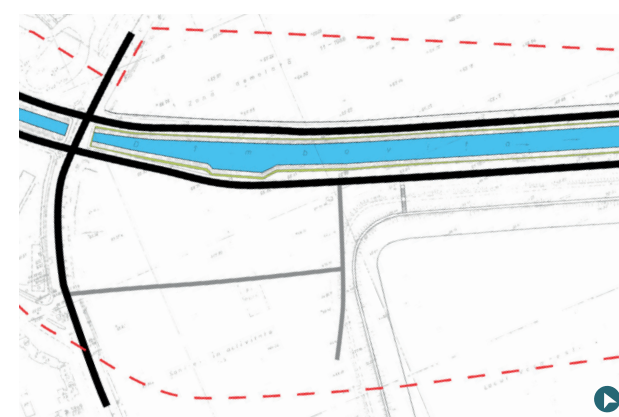
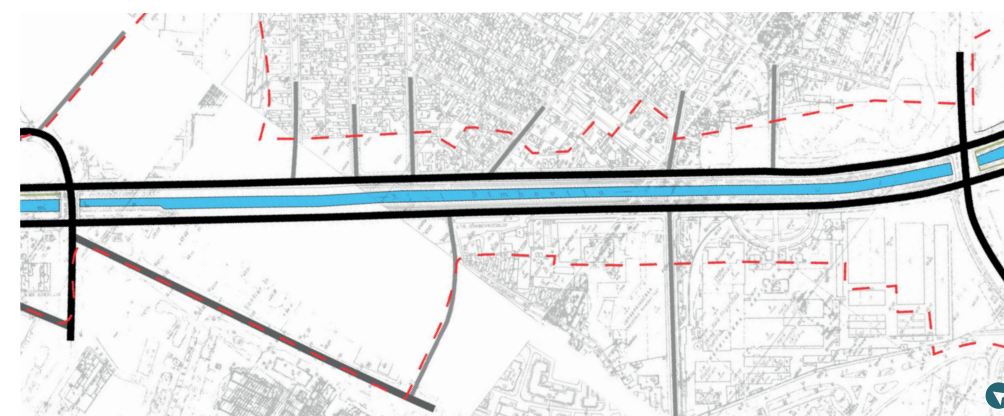
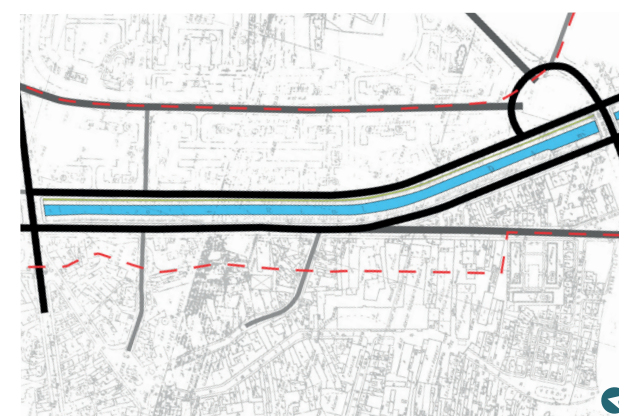
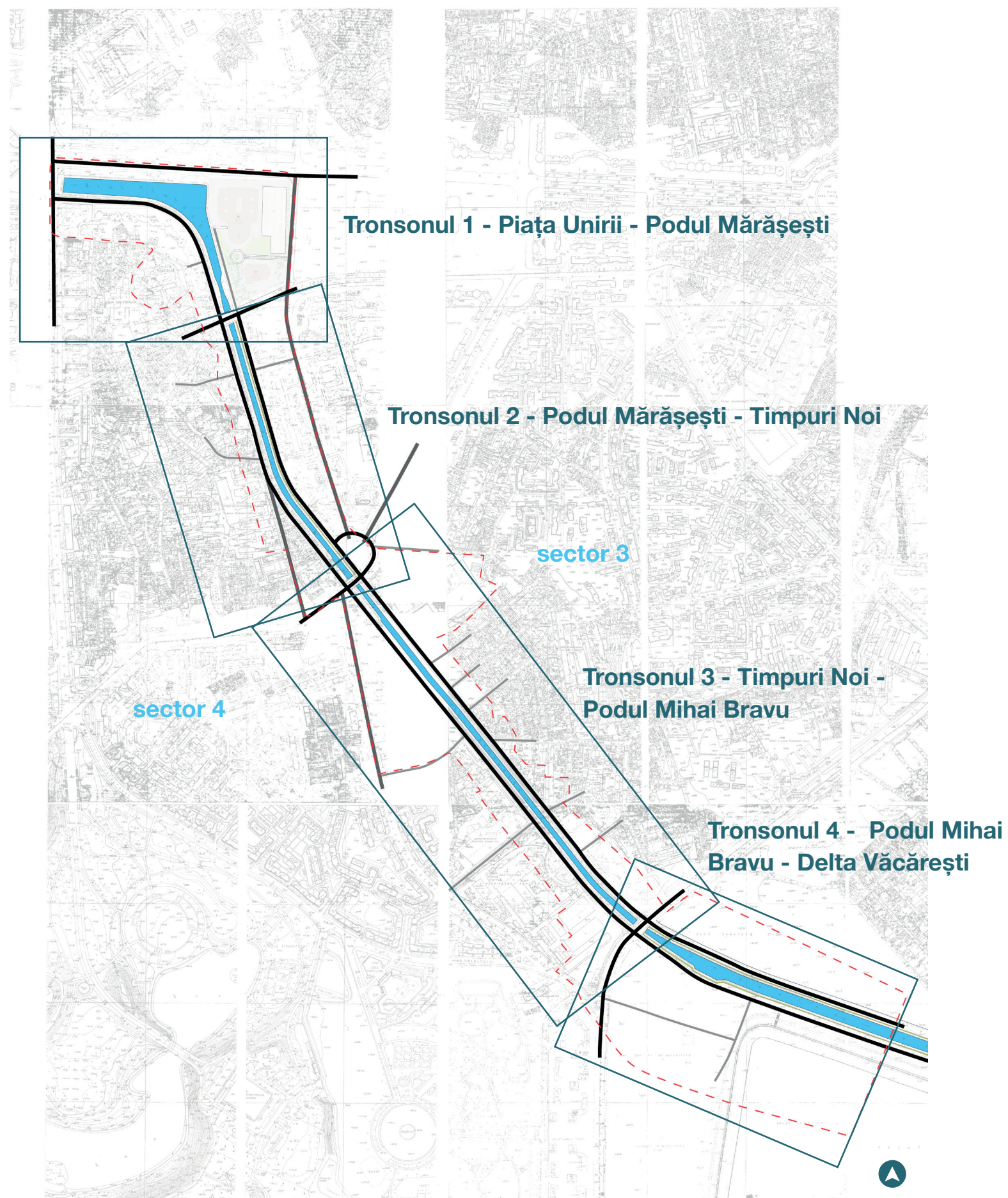
Vienna Canal (lățime medie 30 m)					
290 m	4 min	1 min			

Ljubljana (lățime medie 25 m)					
380 m	4,5 min	1,2 min			
270 m	3,5 min	1 min			

Dâmbovița (lățime medie 35 m)					
400 m	5,5 min	1,5 min			
370 m	4,5 min	1,2 min			
660 m	9 min	2,5 min			
2500 m	30 min	10 min			

2.1 Aria de studiu

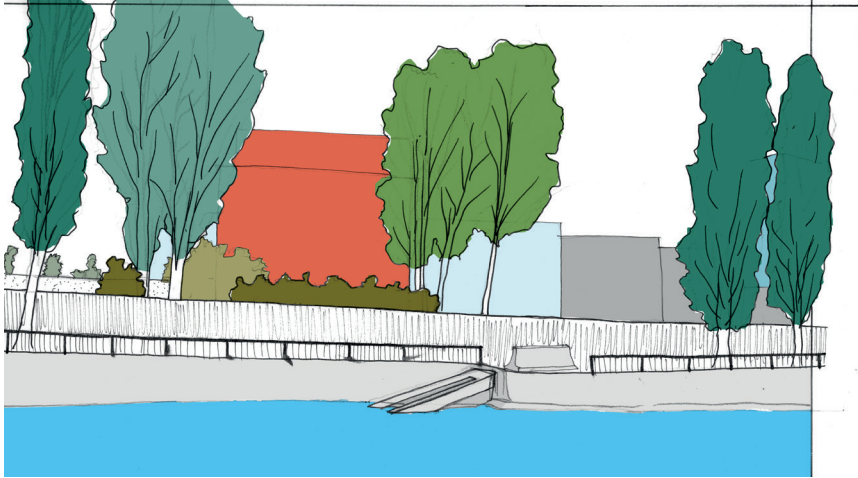
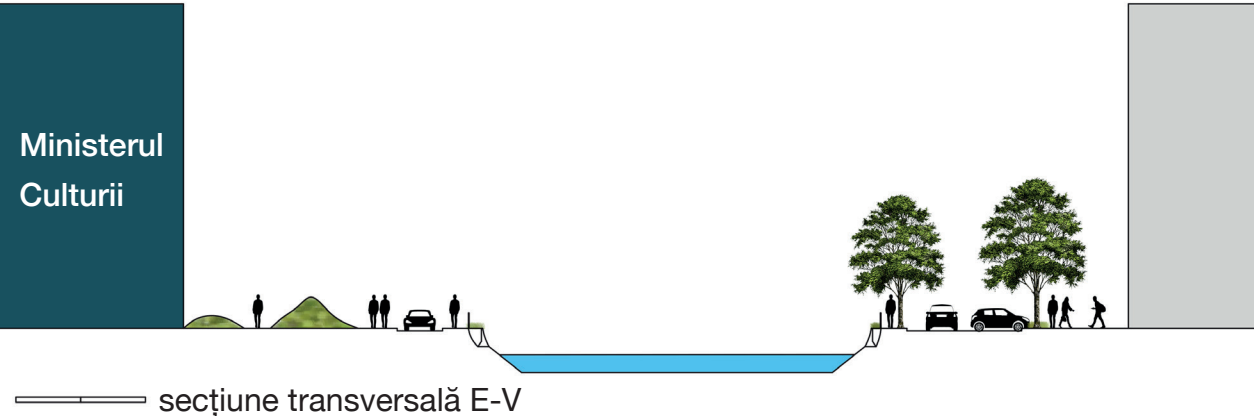
Situl concursului se află la limita administrativă dintre Sectoarele 3 și 4, însă diverse fâșii de-a lungul Dâmboviței sunt încadrate administrativ în mai multe categorii, aparținând atât de cele două primării de sector, cât și de Primăria Municipiului București, Apele Române și Metrorex S.A.

Zona de intervenție și de detaliere considerată vizează exclusiv malul administrat de către Sectorul 3, însă, pentru o mai bună evaluare a potențialului ambiental adus de prezența râului în oraș, cât și pentru o mai bună înțelegere și conectare a vecinătăților întâlnite, aria de studiu va transcede limitele administrative ale spațiului public.

2.2 Analiza spațiului public – tronsonul 1

Tronsonul 1 este zona unde râul are cea mai mare oglindă de apă și permite astfel o perspectivă largă a orașului, cu clădirea Bibliotecii Naționale ca punct de reper vizual puternic. Malul nordic are o conexiune mai bună cu râul prin prezența unor spații publice generoase, retrase de la trama stradală prin aliniamente stradale și cu deschideri la apă. Terassele de pe mal atrag oameni astfel că zona este frecventată și iarna. Peisajul malului sudic este dominat de blocurile optzeciste, cu fronturi retrase și trotuare generoase transformate în parcuri. Relația cu râul este slabă, trotuarul inaccesibil pietonilor și puține locuri de popas. Peisajul general rămâne degradat, neatractiv.

2.3 Analiză mediu – tronsonul 1

Vegetația

Pe malul nordic al râului întâlnim vegetație arboricolă sub formă de aliniament și grupuri de arbori. Vegetația este formată preponderent din arbori tineri, din specia *Platanus x hybrida* și *Fraxinus excelsior*. La baza lor sunt amenajate jardiniere cu loc de stat în care întâlnim specii arbustive precum: *Euonymus japonica*, *Berberis thundrbergii*, *Lavandula officinalis*, *Juniperus horizontalis*, plante floricole, gazon.

De-a lungul râului, spre Biblioteca Națională, aleea de promenadă este umbrită de un aliniament de *Platanus x hybrida* tineri și o bandă de gazon. În dreptul bibliotecii, pe partea estică, malul este în curs de amenajare, însă există deja o peluză gazonată și câteva exemplare de vegetație spontană (*Ailanthus altissima*).

Pe malul sudic aliniamentul arborilor de lângă râu este neuniform și adesea întrerupt. Majoritatea arborilor sunt tineri, din speciile *Tillia cordata* și *Platanus x hybrida*, între care mai găsim câțiva *Fraxinus excelsior*. Trotuarul sudic este delimitat de carosabil printr-o bandă de 1m de spațiu verde permeabil (gazonat) și un aliniament din arbori tineri din speciile *Tillia cordata*, *Platanus x hybrida*, *Fraxinus excelsior*, *Catalpa bignonioides* și *Ailanthus altissima*.

Observăm că pe cele două maluri întâlnim specii diferite de arbori, majoritatea tineri, dar care crează atmosfere diferite: pe malul nordic vegetația este abundentă, oferă umbră și crează o legătură cu oglinda apei. Malul sudic apare fragmentat, rupt din context, nu invită la apropiere - relația cu râul este mai slabă.

2.4 Analiză mediu – tronsonul 1

Aliniament arbori pe malul nordic;

Deck-ul unei cafenele vs. platan;

Insulă artificială - atracție pentru păsări dar și oameni;

Arborii de pe malul nordic umbresc vara și ascund clădirile din spate;

În dreptul bibliotecii sunt plantați arbuști în grupuri mici;

Platanii plantați foarte aproape de cuva de beton a râului prezintă un pericol atât pentru dezvoltarea sănătoasă cât și pentru cuva de beton a râului.

2 plop și o salcie bătrână domină peisajul sudic, spre Mărășești;

Pe malul sudic aliniamentul este neuniform și discontinuu;

Pescăruși pe consolă;
arhiva proprie

Rață pestriță;
sursă foto: Livia Gyongyosi via S.O.R

Cormoran mic și lișițe;
sursă foto: Lidia M. Pantiru via S.O.R.

Lebede de vară;
sursă foto: Livia Gyongyosi via S.O.R

Sticleți ascunși în copac;
sursă foto: Lidia M. Pantiru via S.O.R

Presura galbenă;
sursă foto: Lidia M. Pantiru via S.O.R

Vrăbii de câmp;
sursă foto: Livia Gyongyosi via S.O.R

Șobolan
sursă foto: daunatori.info

Faună locală

De-a lungul râului Dâmbovița găsim o multitudine de specii de animale care s-au adaptat în mediul urban. Cele mai numeroase sunt păsările. Societatea Ornitologică Română (sucursala București) a identificat de-a lungul anilor mai multe specii. Cele mai numeroase sunt rațele mari, care pot fi observate pe râu în orice perioadă a anului. Iarna, când e ger, pe zonele în care nu îngheață Dâmbovița vin mulți cormorani mici (vara și-o petrec pe bălțile din jurul orașului - Văcărești etc).

Există specii de păsări care depind mai mult de vegetația de pe malul apei - pițigoii, cinteza, vrabia de casă au nevoie de arbori bătrâni. Pânțărușului și măcăleandruului le plac zonele cu tufișuri și ierburi înalte. Iedera de pe diguri e foarte apreciată de toate felurile de păsări.

Pentru toate speciile de păsări vegetația lemnoasă este foarte importantă deoarece oferă adăpost și hrană. Preferă vegetația naturală (ierburi, flori de câmp, arbuști) în locul gazonului.

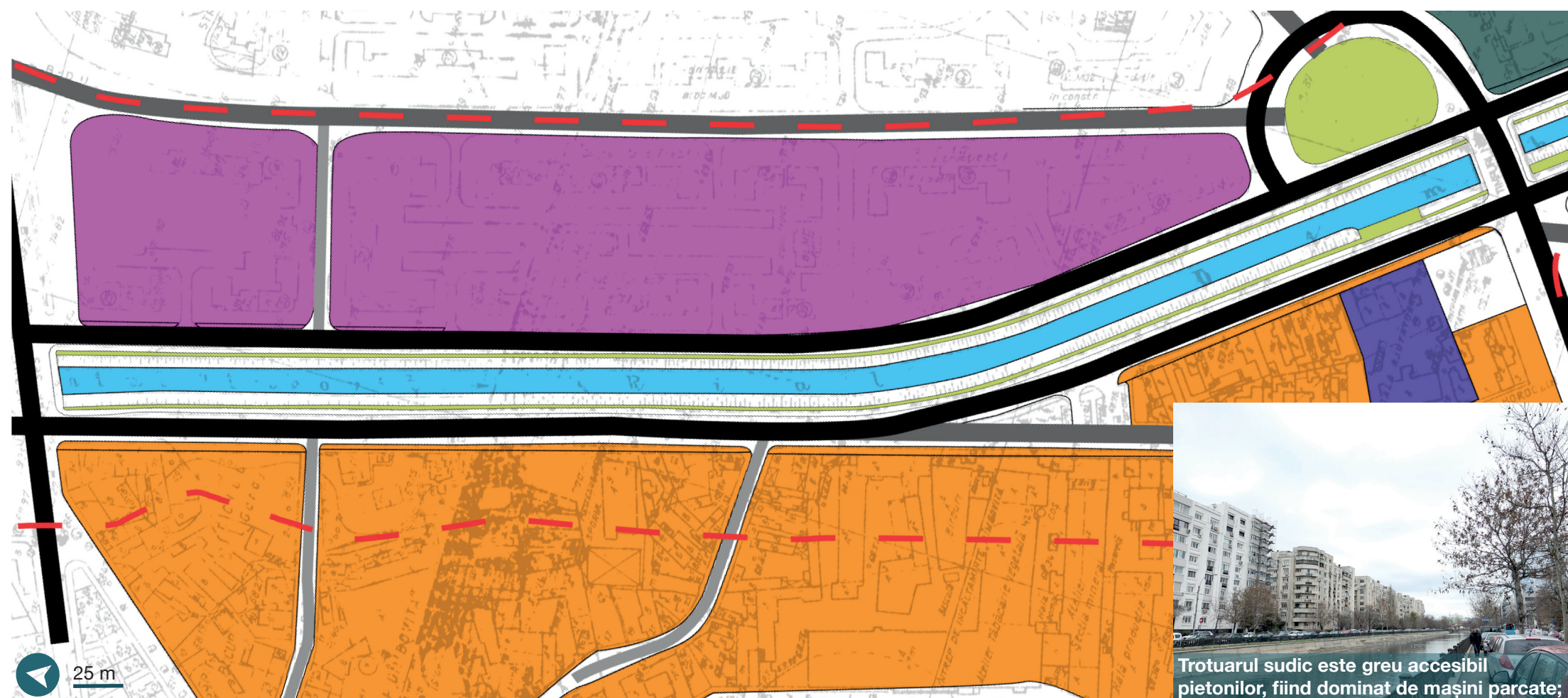
Speciile identificate pe râu în zona studiată sau observate în zbor sunt:

Rață mare, Pescăruș răsător, Lișiță, Cormoran mic, Pescăruș cu picioare galbene, Pescăruș sur, Chiră de baltă, Egretă mică, Rață moțată, Corcodel mic, Pescăraș albastru, Lebedă de vară, Codobatură de munte, Coțofană, Vrabie de casă, Pițigoi mare, Cintează, Pânțăruș, Măcăleandru, Vânturel roșu, Mierla.

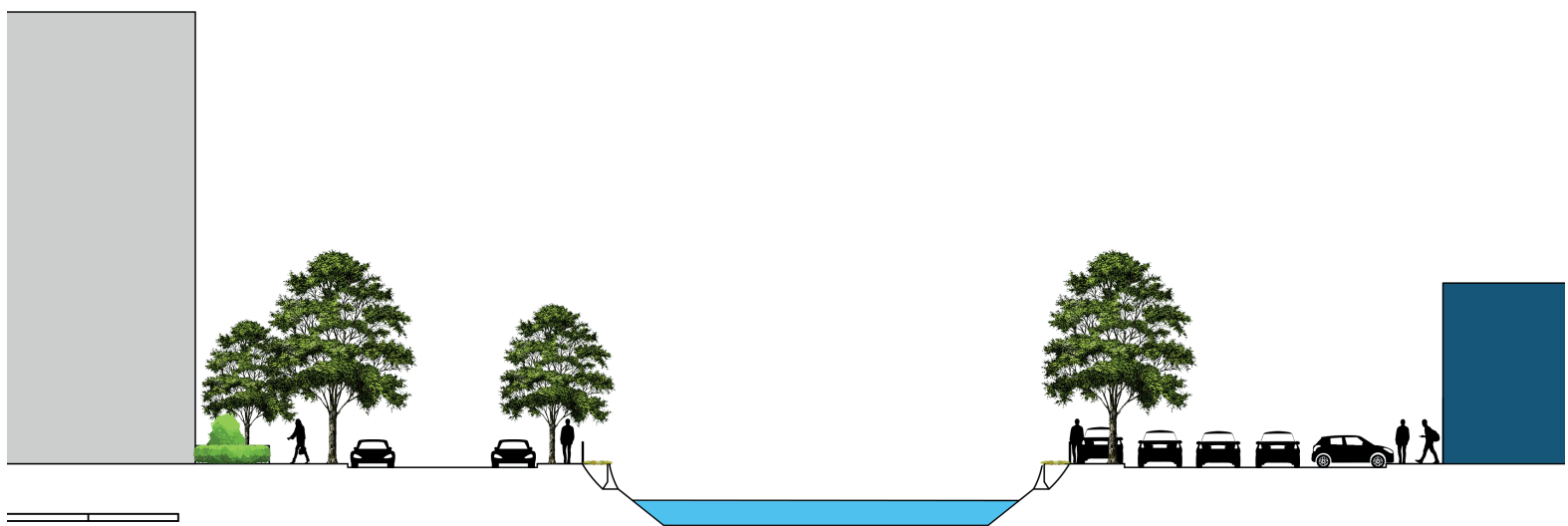
Șobolanii sunt o altă specie dominantă pe râu.

Prezența lor crează o stare neplăcută, sunt asociați cu boala și cu mizeria. [Un studiu](#) arată că ei trăiesc pe teritorii mici, acolo unde au acces ușor la mâncare și majoritatea nu parcurg distanțe mai mari de 10-15m. Sunt omnivori, se hrănesc cu orice găesc: cereale, semințe, fructe și legume, ocazional insecte.

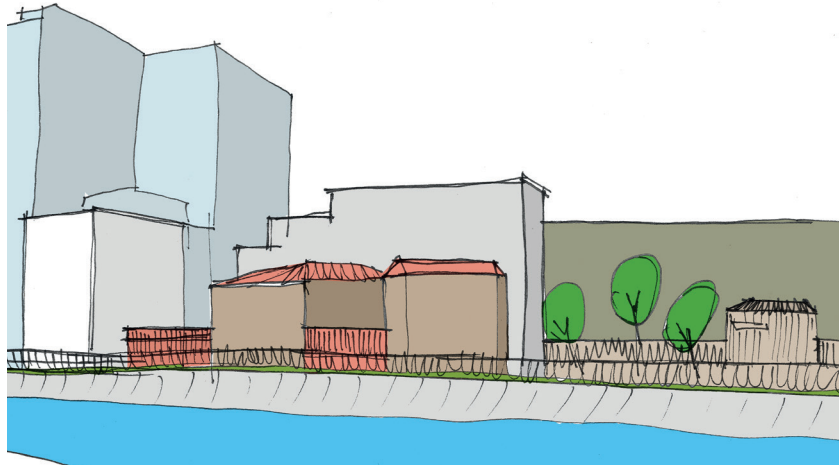
2.5 Analiza spațiului public – tronsonul 2

cursul râului Dâmbovița	instituții culturale / religioase	axe rutiere principale
spații verzi (permeabile)	țesut urban	străzi secundare (de legătură)
cvartal blocuri P+8 (anii '80)	limită de studiu	străzi de folosință locală

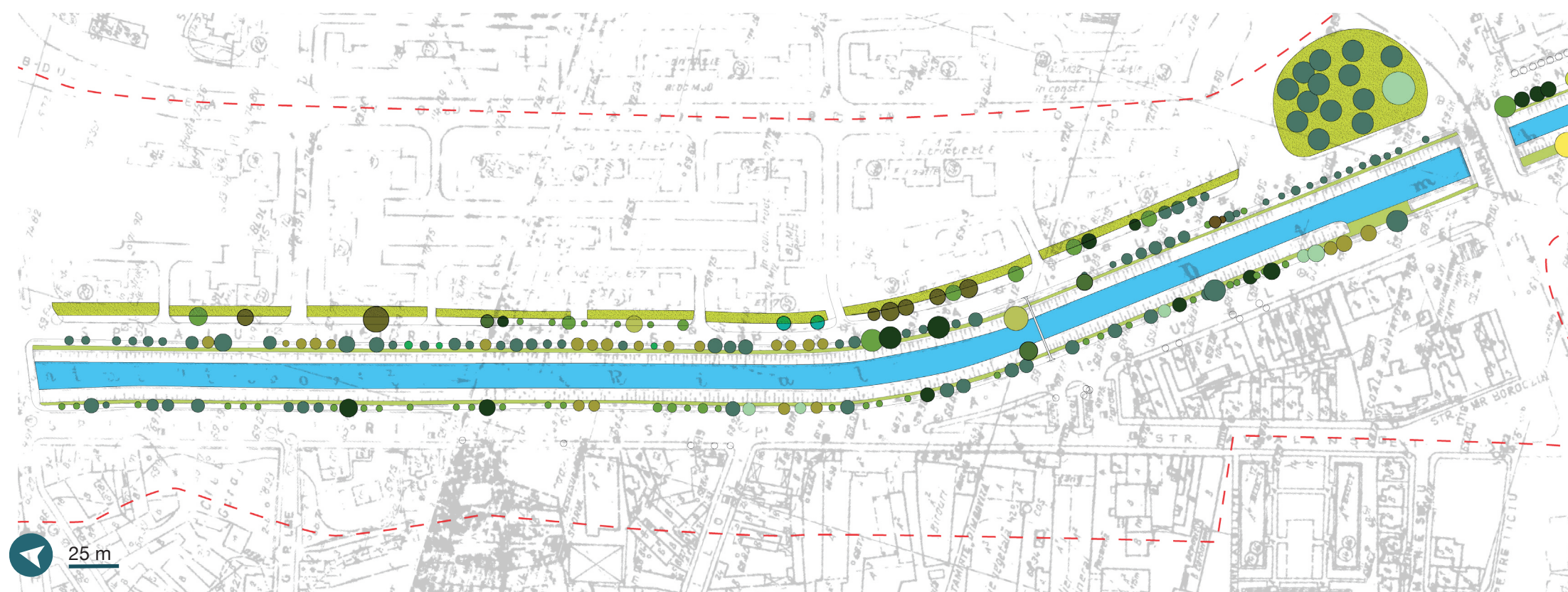

secțiune transversală E-V

Pe tronsonul 2 peisajul este de asemenea divizat de prezența râului. Malul nord-estic este definit de cvartale cu blocuri de 8 etaje (locuințe colective cu frontul retras de la stradă și spații verzi). Legătura clădirilor cu malul este limitată, traversarea râului fiind posibilă într-un singur loc. Malul sudic este definit de țesut urban, cu străzi ce amintesc de vechiul curs al râului. Multe dintre clădirile industriale și-au păstrat parțial funcțiunea. Cu toate acestea, clădirile noi nu respectă regimul de înălțime, iar peisajul este dominat de un haos arhitectural în stare de degradare. Trotuarul dinspre mal este folosit ca parcare iar relația cu râul este inexistentă.

2.6 Analiză mediu – tronsonul 2

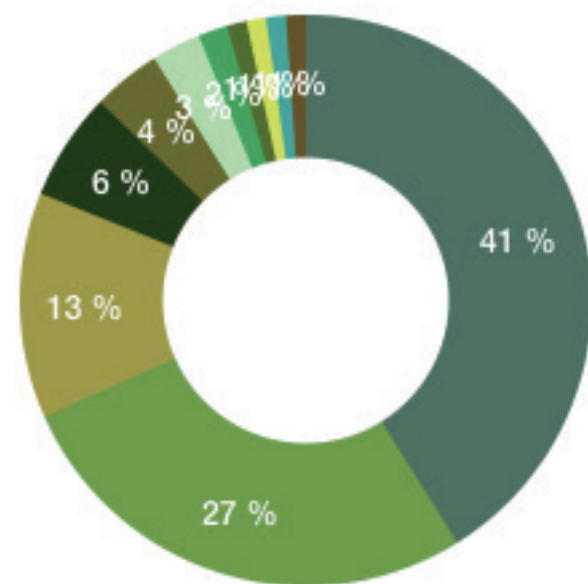
● <i>Fraxinus excelsior</i>	● <i>Populus spp.</i>	● <i>Betula pendula</i>
● <i>Tillia cordata</i>	● <i>Catalpa bignonioides</i>	■ Spații verzi mixte
● <i>Platanus x hybrida</i>	● <i>Quercus spp.</i>	■ Spații verzi (gazon)
● <i>Ailanthus altissima</i>	● <i>Acer platanoides</i>	
● <i>Salix babylonica tomentosa</i>	● <i>Ulmus pumila</i>	

Vegetația

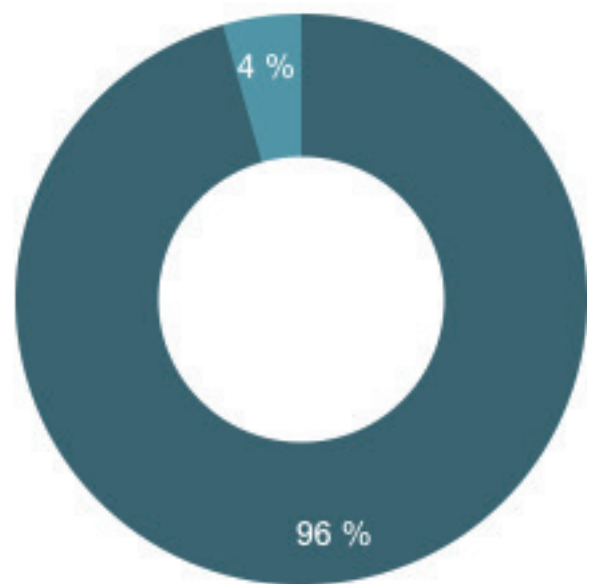
Pe acest tronson vegetația este mai variată și mai bogată. Pe malul nord-estic aliniamentul este compus din exemplare tinere și domină speciile *Platanus x hybrida* și *Acer platanoides*. Trotuarul opus conține un aliniament discontinuu din exemplare tinere de *Tillia cordata*, câțiva *Platanus x hybrida* și *Quercus spp.* Spațiile verzi din fața blocurilor conțin specii mixte, de la plante floricole perene la arbuști (*Buxus sempervirens*, *Ligustrum spp*, *Hibiscus syriacus*, *Lonicera japonica* etc) și până la arbori (diverse specii de esențe rășinoase, *Prunus cerasifera*, *Fraxinus excelsior*, *Ficus carica* etc). Aceste spații sunt îngrădite, accesul nefiind permis. Au un caracter vernacular - majoritatea speciilor floricole sunt plantate și întreținute de locuitori. Deși sunt limitate, aceste spații reușesc să creeze o atmosferă plăcută și răcoroasă vara, însă nu relaționează în vreun fel cu râul. Pe malul sudic aliniamentul de arbori este compus din exemplare tinere de *Platanus x hybrida* și *Tillia cordata*. Dimensiunile mici ale arborilor creează senzația de discontinue, la care contribuie mașinile parcate, însă câteva exemplare adulte valoroase punctează peisajul - *Populus nigra* și *Salix babylonica tomentosa* (din dreptul stăvilarului).

Distribuție specii arbori

- *Platanus x hybrida*
- *Tillia cordata*
- *Acer platanoides*
- *Fraxinus excelsior*
- *Quercus spp*
- *Betula pendula*
- *Ailanthus altissima*
- *Populus spp*
- *Salix babylonica tomentosa*
- *Catalpa bignonioides*
- *Ulmus pumila*

Distribuție vârste arbori

- Arbori tineri
- Arbori adulți

2.7 Analiză mediu – tronsonul 2

Aliniament arbori pe malul nordic;

Grupuri de arbori pe trotuar;

Salcie bătrână în zona stăvilărlui reprezintă un punct de reper în peisaj;

Arbori tineri neîngrijiți corespunzător;

Detaliu trotuar cu spații verzi; sursă foto: Google Street View

Aliniamentele întrerupte scot în evidență haosul architectural de pe malul sud-vestic;

Frasin matur cu cioturi, arhitectura trunchiului modificată;

Detaliu frasin adult;

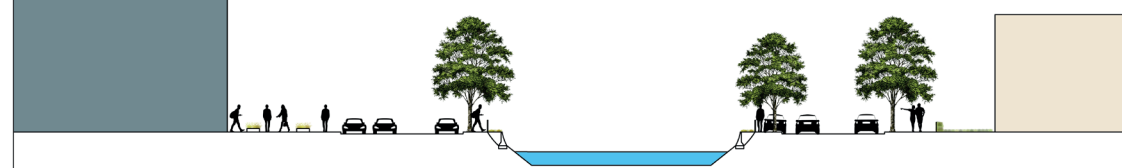
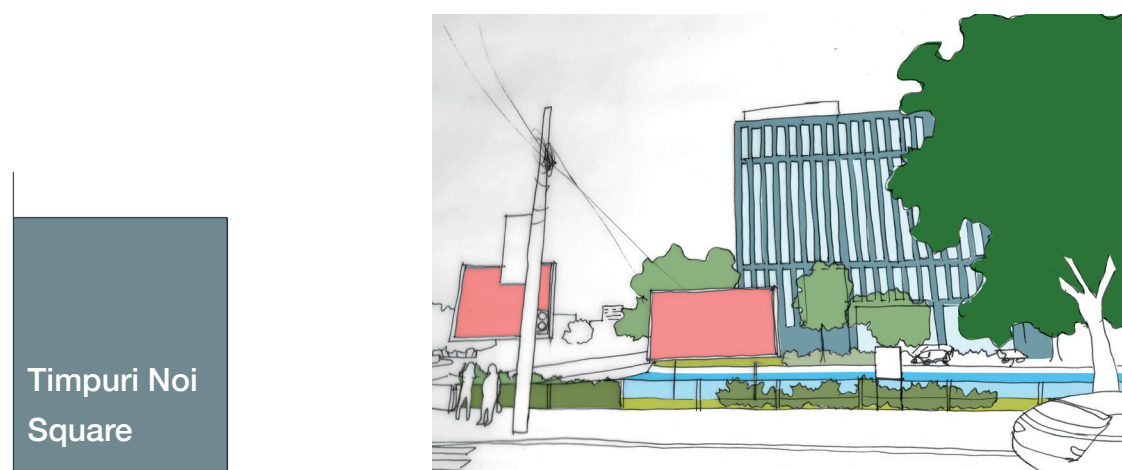
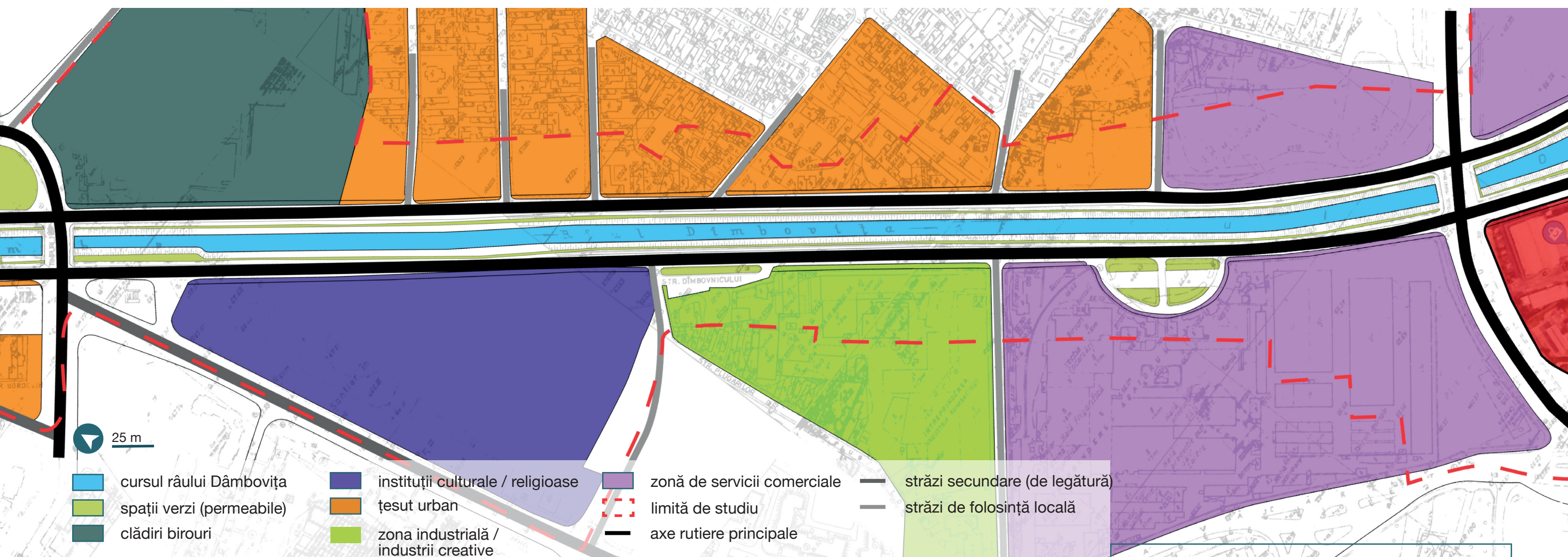
Pe malul sudic aliniamentul este neuniform și discontinuu; domină peisajul mineral;

Starea vegetației

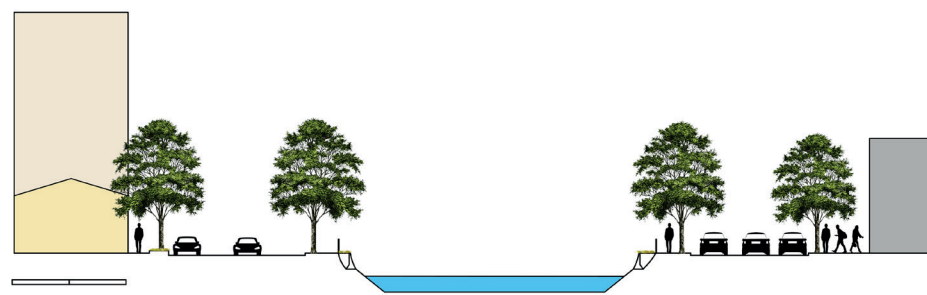
Majoritatea exemplarelor de arbori de pe tronsonul al 2-lea sunt arbori tineri. Platanii sunt de vârste multiple: de la arbori foarte tineri, cu coroana de 2-3m, la arbori mai dezvoltați cu coroană bogată. Exemplarele tinere din celelalte specii suferă tăieri anuale, unele brutale care au dus la deteriorarea scoarței și care pun în pericol integritatea plantei. Tăierile excesive ale arborilor le afectează arhitectura și stabilitatea, încă de la vârste mici.

Exemplarele mature de arbori (salcie, frasini) au suferit de asemenea alterări ale coroanei și a arhitecturii generale. Analiza vizuală a arborilor relevă că unele tăieri necorespunzătoare au dus la apariția unor scorburi, la ramuri uscate și cioturi. Astfel că o analiză mai detaliată a stării de sănătate a arborilor cu ajutorul unor aparate profesionale (tomograf) este necesară. Spațiile verzi adiacente blocurilor sunt neaccesibile, însă sunt importante pentru fauna locală. Păsările își găsesc refugiu și hrană în arborii și arbuștii plantați. Aici întâlnim majoritatea speciilor folosite în amenajările publice din București: garduri vii din *Buxus sempervirens* și *Hibiscus syriacus*, grupuri de *Prunus cerasifera*, diferite specii de rășinoase. Majoritatea vegetației este în stare bună, cu excepția celor rășinoase care pe timpul verii sunt afectate de umbra excesivă. Relația cu râul este limitată. Lipsa trecerilor de pietoni și a dotărilor pe râu (locuri de stat, servicii), precum și utilizarea trotuarului ca parcare face malul inabordabil pe ambele părți.

2.8 Analiza spațiului public – tronsonul 3

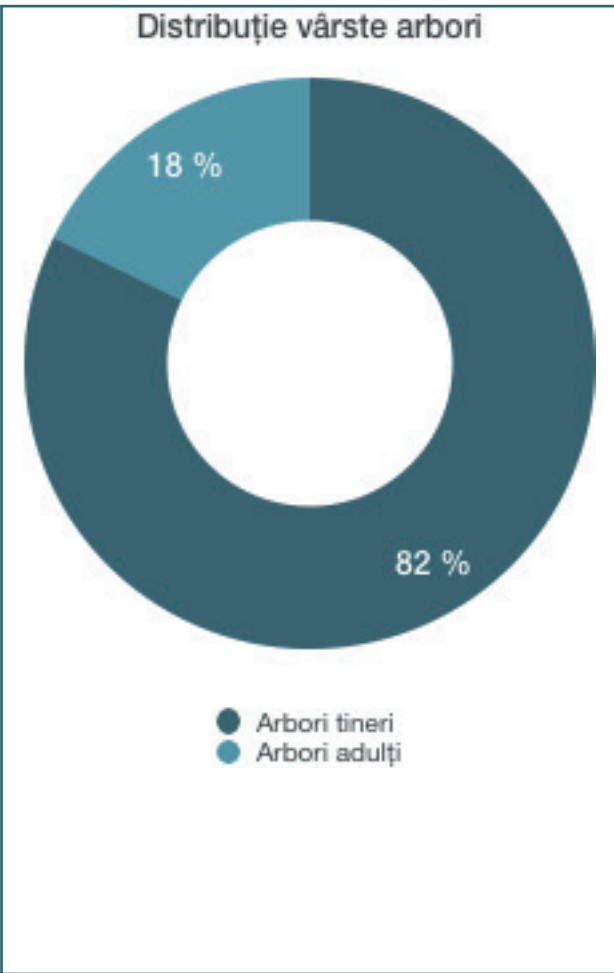
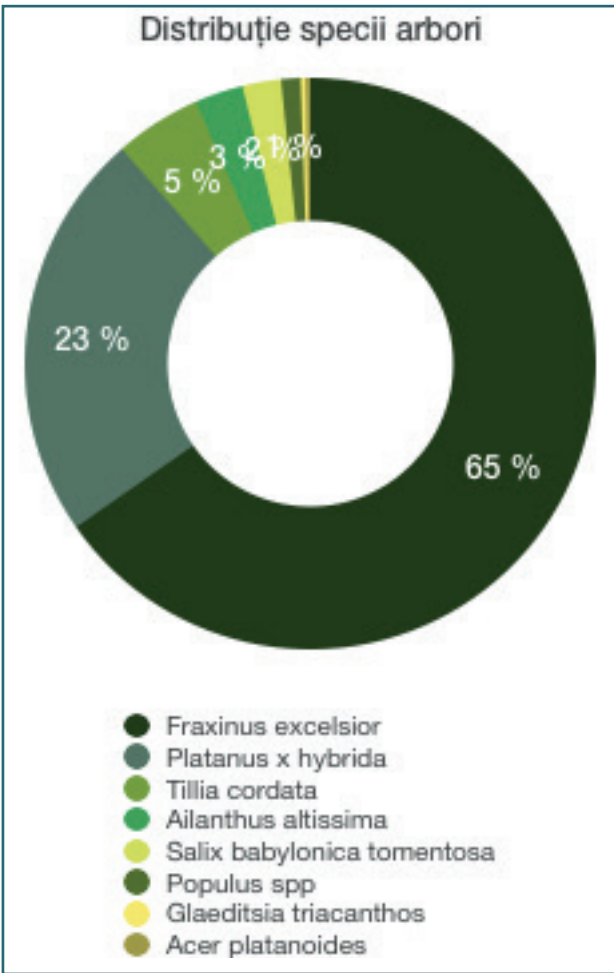
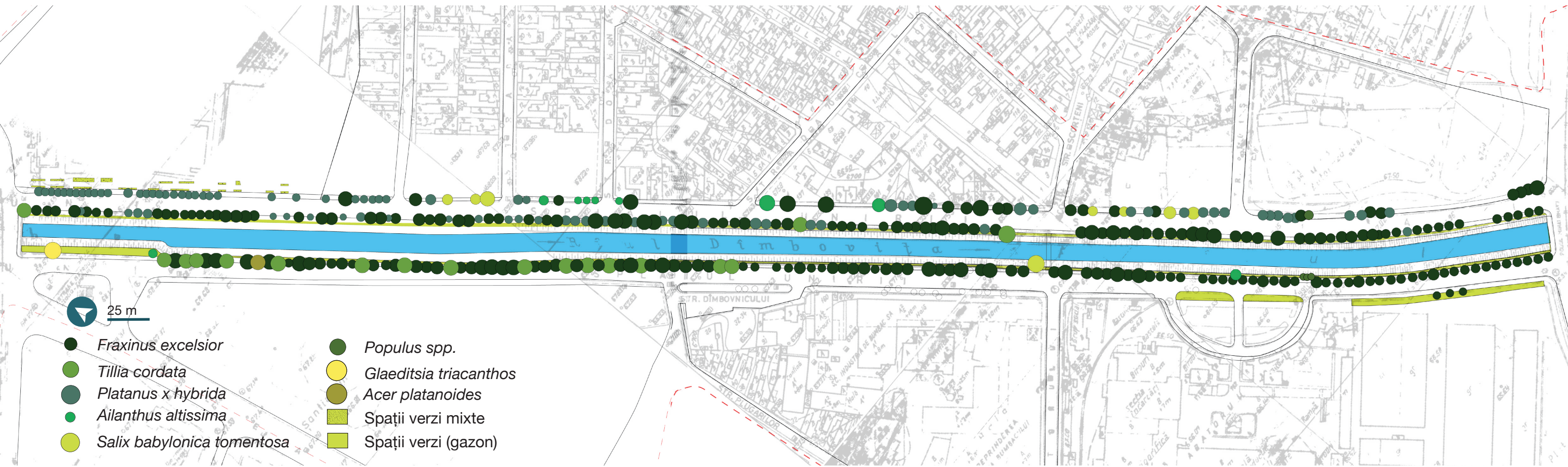
secțiune transversală E-V - Timpuri Noi

secțiune transversală E-V - Industria Bumbacului

Tronsonul 3 cuprinde multiple funcțiuni pe ambele maluri: clădiri de birouri, spații comerciale, universități, locuințe, zonă industrială, ateliere industrii creative. În această zonă se intersectează traseele transportului în comun: tramvaie, autobuze, metrou. La Timpuri Noi, spațiul pietonal este mai generos și accesibil pietonilor, însă sunt discontinue. Cu toate acestea, râul funcționează în continuare ca o barieră între maluri. Malul vestic este mai intens utilizat, datorită polului universitar și industrial din zonă. Pe malul opus, cu excepția Timpuri Noi Square, zona de locuințe are front neregulat și este independentă de râu.

2.9 Analiză mediu – tronsonul 3

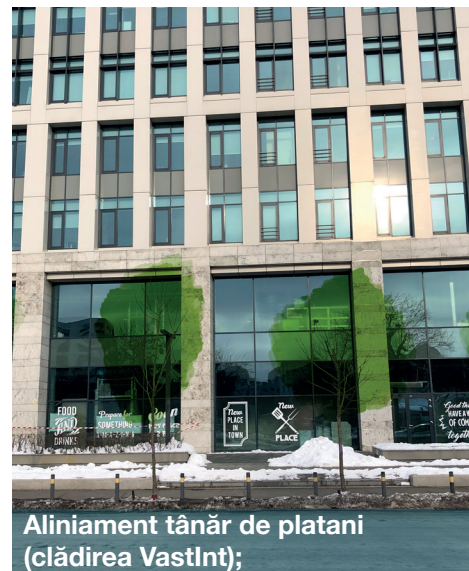

Vegetația

Tronsonul 3 reprezintă o nouă secvență de atmosferă. Aici aliniamentul de arbori de pe mal este format predominant din *Fraxinus excelsior*, exemplare tinere și adulte. Majoritatea au vârste cuprinse între 20-35 ani. Aliniamentul este completat de *Platanus x hybrida*, *Tilia cordata* și câteva exemplare din flora locală: *Populus spp*, *Salix Babylonica*, *Ailanthus altissima*. Pe malul estic trotuarul clădirii VastInt este lățit, cu jardiniere dreptunghiulare ce conțin specii ornamentale (*Pennisetum alopecuroides*, *Berberis spp*, *Euonymus* etc) și delimitat de un aliniament tânăr de *Platanus x hybrida* cu gazon la bază. În aliniamentul de pe trotuarul cu malul întâlnim exemplare de *Fraxinus excelsior* mari (aprox. 50 ani), ale căror trunchiuri masive ocupă lățimea trotuarului. Acest lucru face accesul pe trotuar pe anumite porțiuni dificil de circulat, iar suprafața de absorbție a apei de către arbori este foarte mică. Pe malul vestic aliniamentul este mai compact, predominant din *Fraxinus excelsior* și *Tilia cordata*. Trotuarul opus conține un aliniament discontinuu, iar în dreptul Întreprinderii Industria Bumbacului apare o fâșie de aprox 3m de spațiu verde unde există și câteva exemplare de frasini.

Banda verde de-a lungul cuvei râului este predominant formată din gazon, însă pe alocuri digurile sunt acoperite de *Hedera helix*, *Forsythia x intermeda*, *Berberis spp*, *Spiraea spp* etc).

2.10 Analiză mediu – tronsonul 3

Alinament tânăr de platani (clădirea VastInt);

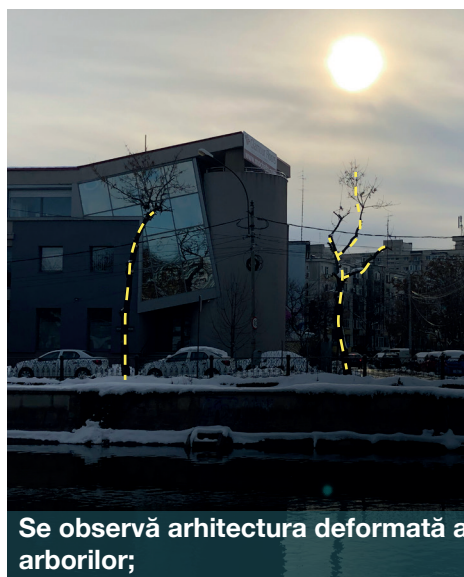
Alinament arbori; se observă lăţimea trunchiului faţă de trotuar;

Alinament frasinii tineri pe malul vestic; se observă şi iedera pe dig;

Se observă cum şarpantele principale au fost tăiate;

Se observă arhitectura deformată a arborilor;

Vedere E-V spre sud, de pe malul estic cu blocurile Asmita Gardens capăt de perspectivă;

Vedere către malul vestic;

Frasin cimentat; bucăţile de ciment sunt crăpate şi riscă să cadă;

Vedere către Industria Bumbacului cu Asmita Gardens capăt de perspectivă;

Podul pietonal de la Industria Bumbacului;

Starea vegetaţiei

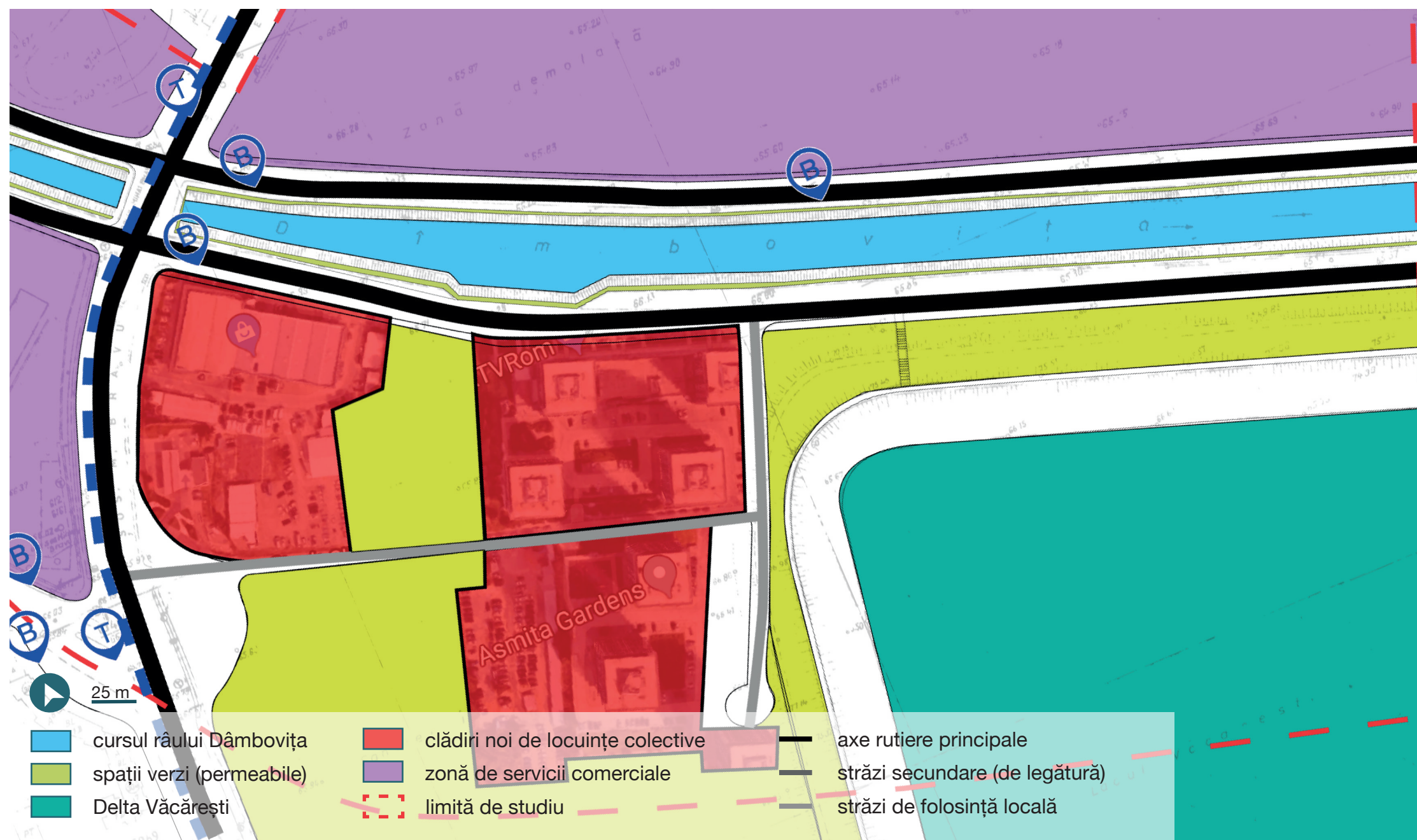
Arborii mari au suferit de-a lungul timpului tăieri, unele cauzând scorburii serioase în trunchi. Scorburile s-au “reparat” folosind o metodă dovedită ineficientă încă din anii ‘70, şi anume cimentarea şi zidirea scorburilor. Acest lucru s-a demonstrat nociv pentru că restricţionează elasticitatea lemnului în caz de furtună, cauzează leziuni în interiorul răinii şi reţine apa. În plus, ramurile uscate şi cioturile reprezintă pericol de rupere la furtuni.

Pe malul vestic arborii au fost tăiaţi, rămânând doar şarpantele principale sau secundare. Acest lucru afectează în mod negativ păsările, care au nevoie de adăpost şi hrană, însă pe termen lung slăbesc rezistenţa arborilor. În plus, habitusul arborilor reprezintă un element important în peisajul de iarnă, tăierea lor scăzându-le drastic valoarea estetică. Relaţia cu râul este slabă, nu există dotări, trotuarele sunt ocupate de maşini, nu sunt treceri de pieton. Râul funcţionează ca o barieră între cele două maluri.

Vedere către Asmita Gardens şi podul Mihai Bravu;

2.11 Analiza spațiului public – tronsonul 4

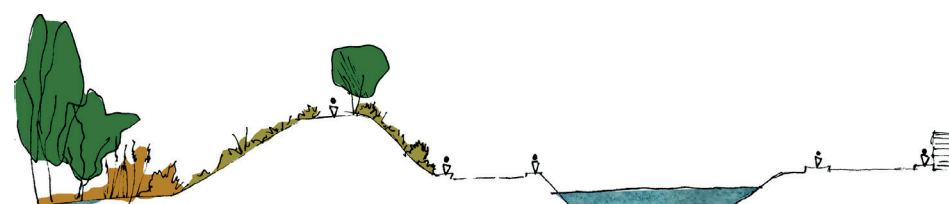
Tronsonul 4 este marcat vizual de prezența blocurilor Asmita Gardens care ascund în spatele cornișei înalte primul parc natural urban din România: Delta Văcărești.

A fost construit inițial ca un lac de acumulare, însă după ce lacul s-a umplut (prin pompare), s-a constatat imposibilitatea reținerii apei, iar proiectul a fost abandonat. Lipsa intervenției umane a dus la renaturarea zonei cu diferite specii de animale și plante. În 2012 s-a înființat Asociația Parcul Natural Văcărești care a făcut toate demersurile necesare pentru încadrarea parcului ca arie naturală protejată.

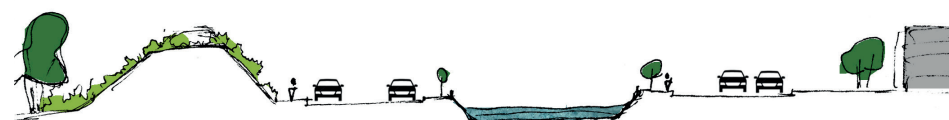
Spațiul public din zonă se limitează la trotuarul simplu, care nu are dotări și este puțin utilizat. În schimb, poteca bătătorită de pe cornișă este intens circulată (pietoni + bicicliști). Managementul parcului a creat de asemenea trasee prin deltă și puncte de observare a speciilor.

Imagine de atmosferă din dreptul Deltei cu vedere către clădirile Asmita Gardens; Din splai Delta este ascunsă de cornișă;

secțiune transversală V-E - Peisajul ascuns al Deltei Văcărești;

secțiune transversală V-E - Văcărești;

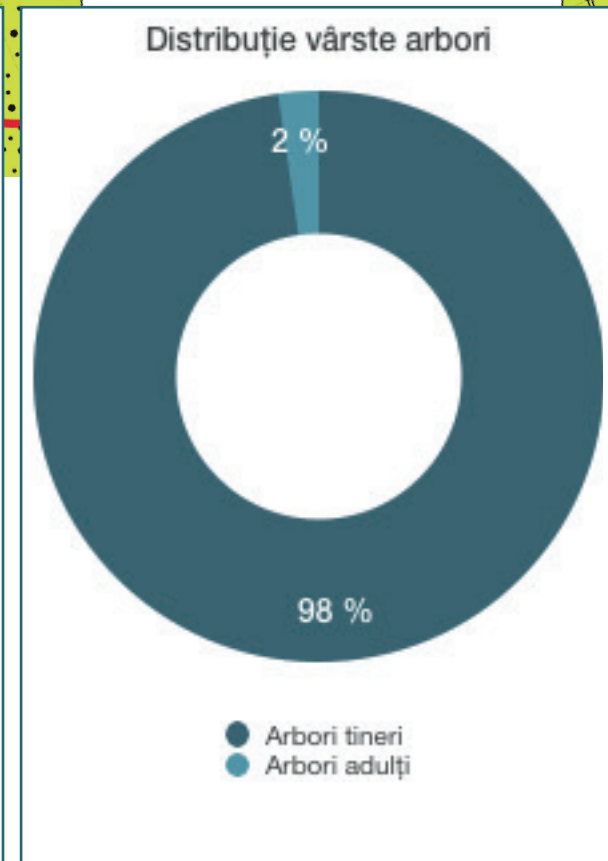
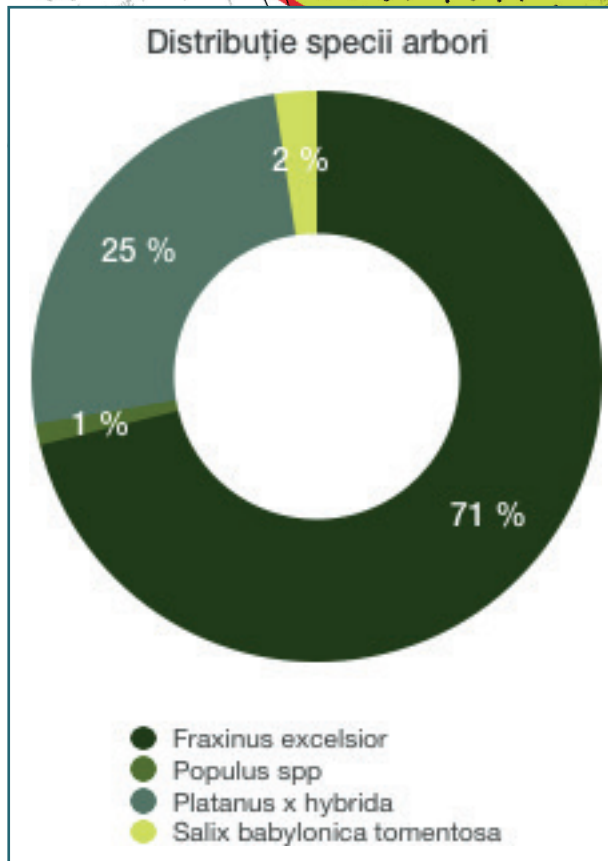
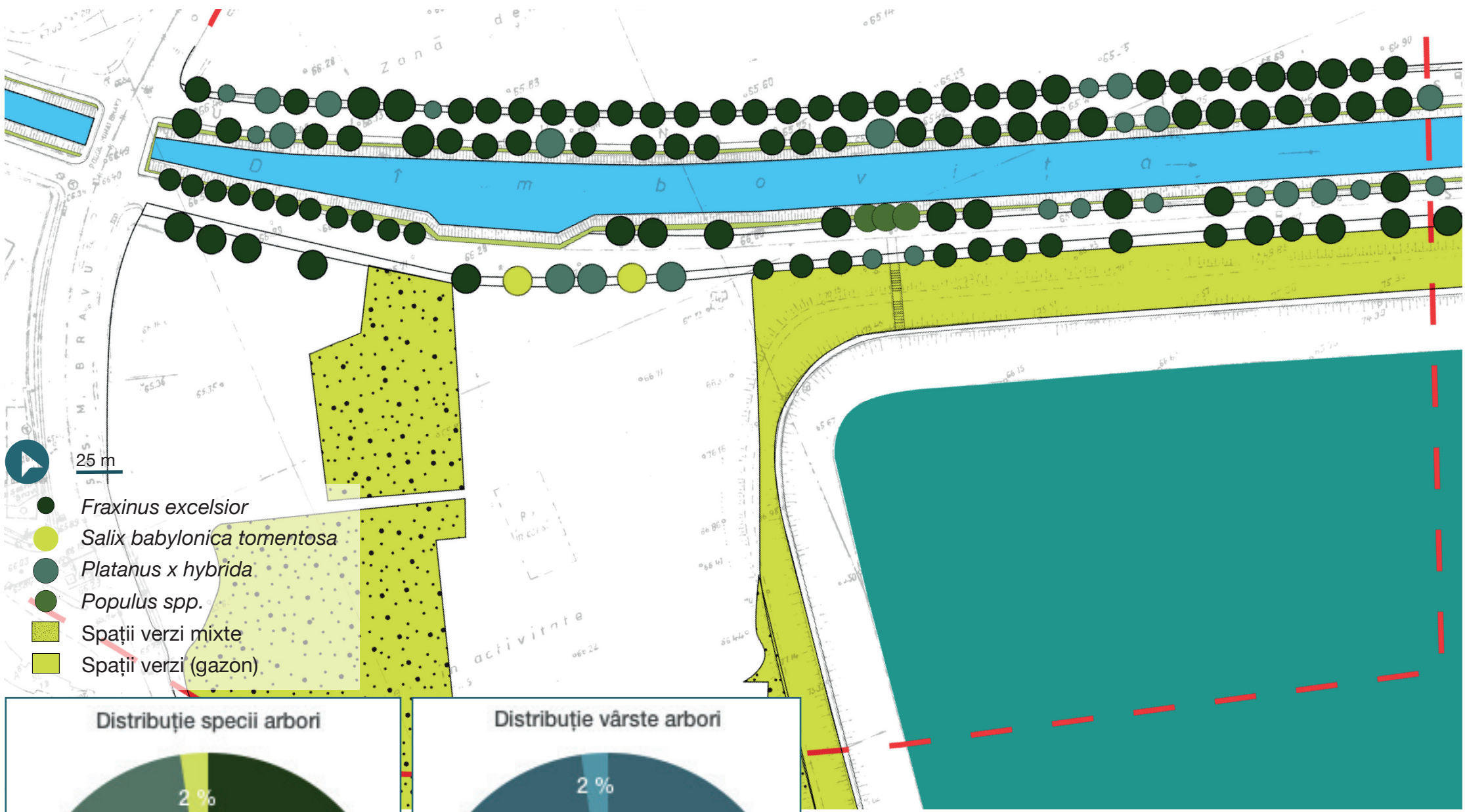

Vedere din deltă spre Asmita Gardens; sursă foto: parcnaturalvacaresti.ro

Vedere de pe cornișă spre zona de locuințe din sud (Berceni);

2.12 Analiză mediu – tronsonul 4

Vegetația

Tronsonul 4 este marcat, pe de o parte, de podul Mihai Bravu și blocurile Asmita Gardens, iar pe de altă parte de Delta Văcărești, ascunsă după cornișă. Aliniamentul de arbori ce însoțește întrerupt malul râului este compus în mare parte din *Fraxinus excelsior* tineri și completat cu exemplare de *Platanus x hybrida*. Relația dintre trotuare și râu este inexistentă, fiind greu de traversat, fără servicii în zonă și fără locuri de stat. Trotuarul vestic nu este conectat nici cu Delta Văcărești foarte bine. Nu este marcată în niciun fel prezența ei, cu excepția cornișei. Este neamenajată, însă natura sălbatică s-a instalat. O potecă este cea care semnalează ceva dincolo de cornișă. Sus, o altă potecă bătătorită înconjoară delta. Delta cuprinde o vastă selecție de plante și animale specifice zonei umede, însă numai recent au început să se facă eforturi în gestionarea și promovarea valorii sale. Oferă perspective frumoase asupra întregii zone, însă nu este amenajată, iar pereții din plăci de beton sunt în stare de degradare. Relația cu râul este practic inexistentă, deși malul se lățește pe această porțiune și gardul dispare. În raport cu splaiul, nu există funcțiuni sau locuri de stat, iar distanțele de parcurs sunt mari.

2.13 Analiză mediu – tronsonul 4

Erete de stuf; sursă foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

Stârc pitic; sursă foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

Vedere către un grup de sălcii; sursă foto: Helmut Ignat (via parcnaturalvacaresti.ro)

Pui de chirighiță cu obraz alb; sursă foto: Helmut Ignat

Sitar de pădure; sursă foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

Agapanthia violacea; foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

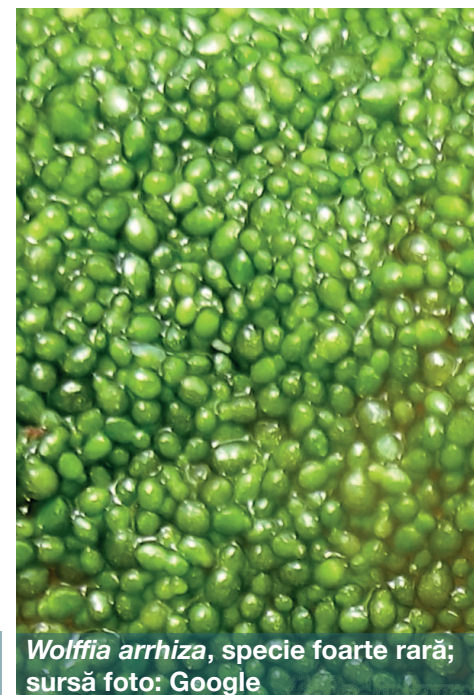
Vidră; sursă foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

Lindernia procumbens - plantă de interes comunitar; sursă: Google

sursă foto: Helmut Ignat via parcnaturalvacaresti.ro

Wolffia arrhiza, specie foarte rară; sursă foto: Google

Vegetația

În Delta Văcărești au fost identificate până acum 331 specii de plante, printre care și vegetație specifică zonelor umede: *Menyanthes trifoliata*, *Lindernia procumbens*, *Wolffia arrhiza*.

Au mai fost identificate specii din comunități danubiene (*Lemna minor*, *Lemna trisulca*, *Spirodella polyrhiza* și *Wolffia arrhiza*, *Typha angustifolia* și *Typha latifolia*), comunități antropice (*Polygonum aviculare*, *Lolium perenne*, *Sclerochloa dura* și *Plantago major*).

Dintre speciile de arbori domină sălciile (*Salix alba*, *Salix fragilis*, *Salix cinerea*), *Populus spp*, *Eleagnus angustifolia*, *Ailanthus altissima*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus pennsylvanica*, *Ulmus pumilla*.

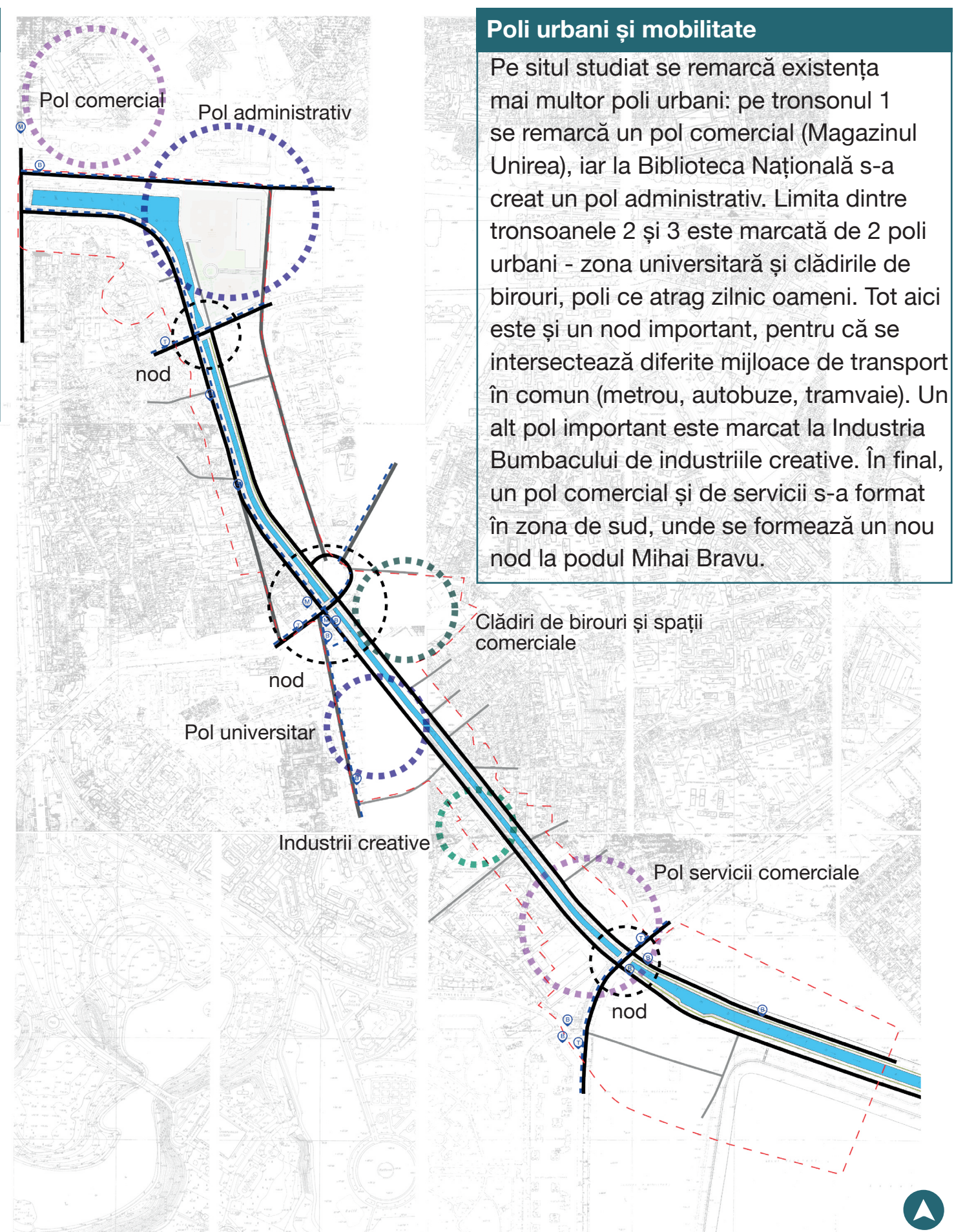
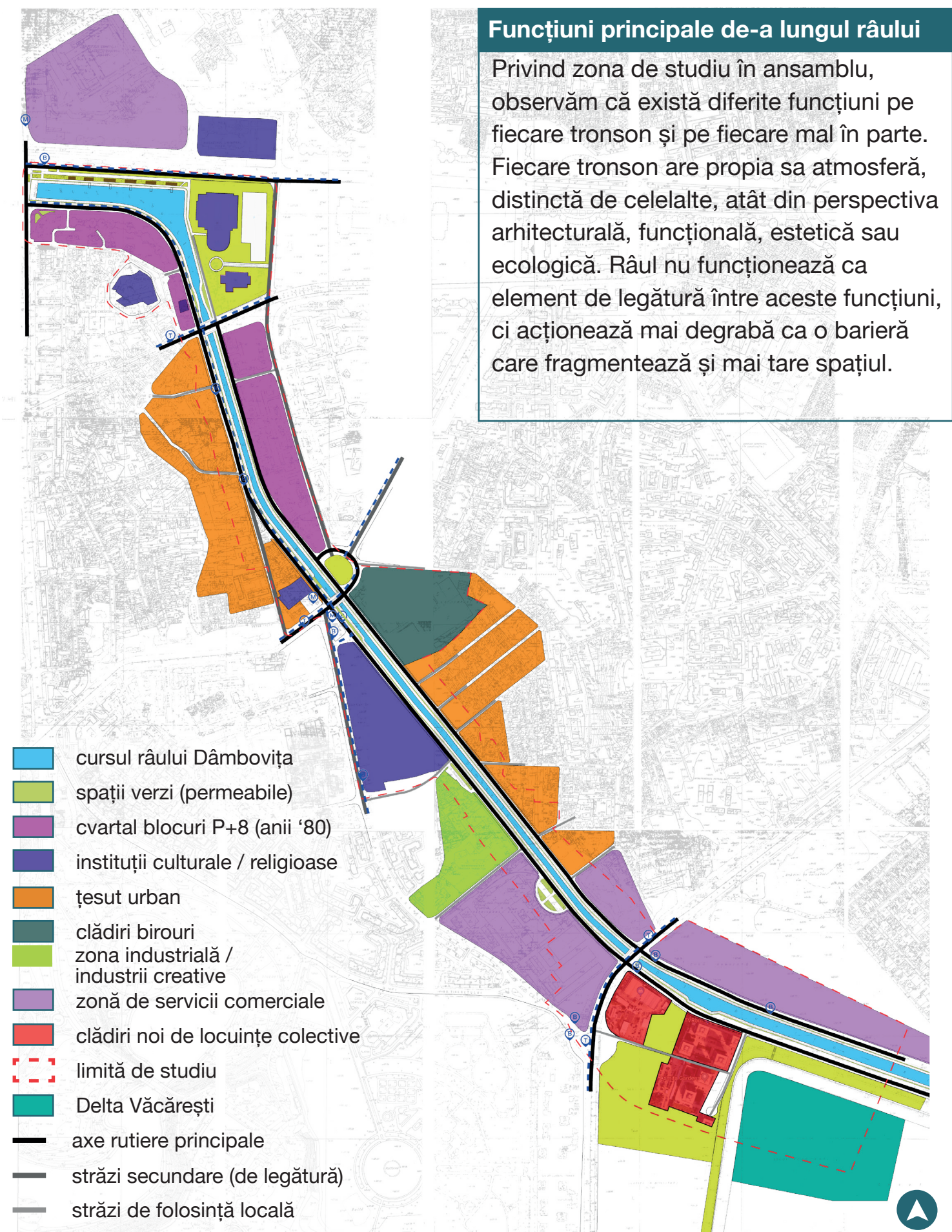
Se mai găsesc arbori fructiferi (*Prunus cerasifera*, *Morus alba*, *Juglans regia*) și arbuști (*Glaeditsia triacanthos*, *Rosa canina*, *Crataegus monogyna*, *Sambucus nigra*, *Rubus spp* etc)

Fauna

Fauna este foarte diversă, fiind prezente animale din mai multe grupe: mamifere, păsări, reptile și amfibieni, pești, insecte, care împreună cu flora crează un ecosistem în echilibru natural, prin prezența tuturor treptelor piramidei trofice. Au fost identificate 150 specii de păsări, 111 specii de insecte, 13 specii de mamifere, 9 specii de reptile, 12 specii de moluște, 6 specii de amfibieni și 7 specii de pești.

Cele mai multe dintre păsările identificate sunt specii protejate la nivel național.

3.1 Concluzii

3.2 Recomandări

Participanții să conceapă soluții de amenajare sustenabile, la nivelul compozițiilor vegetale, cu asocieri de specii care au adaptabilitate mare pentru mediul urban (rezistență la poluare, condiții de stres, secetă, temperaturi extreme, fluctuații de temperatură) și costuri de mentenanță reduse sau progresiv eliminate. Se recomandă evitarea utilizării unor specii precum *Platanus x hybrida* care sunt anual atacate de insecte greu de combătut și care afectează confortul și sănătatea locuitorilor (Tigrul platanului - *Corythucha ciliata* este o insectă care atacă frunzele platanului și care adeseori înțeapă oamenii).

Se recomandă ca selecția speciilor care vor alcătui compozițiile și asocierile vegetale să fie făcută după principii funcționale și estetice, care să asigure un decor eșalonat pe tot parcursul anului. De asemenea, se va încuraja folosirea speciilor gazdă sau folositoare pentru fauna urbană, asigurarea suprafețelor permeabile și a sistemelor de biodrenaj, pentru eficientizarea consumului de apă. Suprafețele destinate plantațiilor stradale trebuie să asigure necesarul recomandat de regulamentele în vigoare (HCGMB 128/2016).

Să se folosească fitoasocieri capabile să genereze sisteme viabile în mediul urban și microecosisteme stabile. Se recomandă integrarea faunei locale în relație cu vegetația pentru oportunitatea unui culoar ecologic coerent și funcțional.

Se recomandă elaborarea unui plan de gestiune al vegetației în care să se țină cont de principiile de tăiere în funcție de fiecare specie în parte (pe termen lung, astfel încât să se evite tăierile excesive), să se țină cont de suprafețele de absorbție a apei și de spațiul necesar dezvoltării sănătoase a trunchiurilor.

4.1 Bibliografie

1. Gehl J., Birgitte Svarre, 2013, How to Study Pulic Life, Island Press, Washington DC
2. Giurescu C.C., 1966, Istoria Bucureștilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre, Editura pentru Literatură, București
3. Potra G., 1990, Din Bucureștii de ieri, Editura Științifică și Enciclopedică, București, vol 1.
4. Mihăilescu V., 2003, Evoluția geografică a unui oraș - București, editura Paideia, București
5. Pănoiu A., 2011, Evoluția orașului București, Editura Fundației Arhitect Design, București
6. Stematiu, Teodorescu, 2012, Râul Dâmbovița în București: sisteme de apărare împotriva inundațiilor
7. Vătămanu N., 1973, Istorie bucureșteană, Editura Enciclopedică Românească, București
8. Informațiile despre păsări au fost obținute la cerere de la Societatea de Ornitologie din România - filiala București
9. www.parcnaturalvacaresti.ro